

زندگی ایران

فرهنگی

خیلی هم ضعیف نیستیم

اگرچه شرایط تقریباً همه استان‌های کشور به لحاظ فرهنگی در مقایسه با پایتخت ضعیف‌تر است اما یزد یک سرو کردن بالاتر از بقیه استان‌ها نشسته و ظاهراً شرایط چندان نامساعدی ندارد. به طور مثال در بخش سینما و تعداد سالن‌های سینما از متوسط کشوری بالاتر است و به گفته مجید جودیان‌زاده، مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان، در جایگاه دوم پس از تهران قرار دارد. مجید جوادیان‌زاده شه‌ریور امسال به این جایگاه اشاره و از رشد کمی و کیفی سالن‌های نمایش در استان خبر داد و گفت درحال حاضر تعداد کل سالن‌های فعال سینمایی یزد ۱۹ سالن است که ۹ سالن در شهرستان یزد و بقیه در سایر شهرستان‌ها قرار دارد. ضمن این‌که چند سینمای دیگر هم در استان در حال ساخت است. درخصوص فضای مطالعه و تعداد کتابخانه در استان یزد اما رقیه دوست فاطمی‌ها، مدیرکل کتابخانه‌های عمومی استان گفته‌است در حال حاضر ۱۱۴ کتابخانه در استان یزد فعالیت دارند که از این تعداد ۸۶ کتابخانه شهری و ۲۷کتابخانه روستایی است.

اما تئاتر هم ظاهراً طی سال‌های اخیر روند صعودی داشته‌است. درخصوص پیشینه تئاتر در استان یزد باید گفت شروع فعالیت‌های این حوزه به زمان پهلوی اول برمی‌گردد. موج دوم فعالیت‌های تئاتر در شهر یزد هم از زمان پهلوی دوم آغاز می‌شود. در دوره‌ای البته دچار رکود شده و ناگهان از سال ۶۲ با افتتاح جشنواره‌های تئاتر، بهانه‌ای می‌شود تئاتری‌های یزد دور هم جمع شوند و برای موج جدید فعالیت‌های خود کانون تئاتر یزد را به وجود آورند. تاسیس هنرستان هنرهای نمایشی در اوایل دهه ۷۰ هم تأثیر زیادی در پیشرفت تئاتر یزد ایفا می‌کند. به گفته اهالی تئاتر، یزد اکنون در بالاترین نقطه در تاریخ تئاتر این شهر ایستاده و استقبال مردم از نمایش‌ها خوب است، هرچند هنوز نمی‌توان ادعا کرد که حال تئاتر در این خطه خوب است. شهرستان یزد در حال حاضر سه سالن فعال دارد.

در هر روی آن طور که به نظر می‌رسد وضعیت فرهنگ استان یزد اکنون مورد توجه مسؤولان این شهر هم قرار گرفته‌است. در همین خصوص مهران فاطمی، استاندار یزد چند ماه پیش تأکید کرد وضعیت فرهنگی استان یزد باید در شأن و تراز دارالعباده و دارالعلم ارتقا یابد و پیوست‌های فرهنگی و توجه به مساله فرهنگ؛ در تمامی نظام‌های تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی استان در حوزه‌های مختلف رعایت شود.

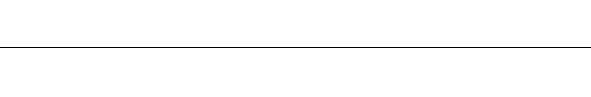
مجید جوادیان‌زاده، مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان یزد البته تأکید ویژه‌ای روی احداث گذرهای فرهنگی در سراسر استان با هدف رونق کسب و کار و عرضه تولیدات فرهنگی و هنری دارد و می‌گوید با راه‌اندازی گذرهای فرهنگی، گردشگر یا خریدار آثار فرهنگی و هنری در طول مسیر می‌تواند اثر هنری مورد نظر خود را از هنرمندان خریداری کرد و از نزدیک در جریان خلق آثار هنری تجسمی، نمایشی، هنرهای سنتی و صنایع دستی قرار گیرد.

از همه اینها که بگذریم می‌رسیم به طرح و پروژه‌های فرهنگی بسیار زیادی که کار ساخت آنها نصفه نیمه رها شده‌است.

بسیاری از این طرح‌ها باوجود پیشرفت ۹۰درصدی، همچنان بلا تکلیف مانده‌است. استاندار یزد در دیدار اخیرخود با اهالی فرهنگ و هنر از تخصیص ۱۰۰میلیارد تومان اعتبار برای تکمیل طرح‌های نیمه تمام فرهنگی استان خبرداد و گفت که با این اعتبار طرح‌های نیمه‌تمام اهالی فرهنگ و ارشاد اسلامی استان در فهرست پیش مصوبات سفر رئیس جمهور اعلام شده و تکمیل خواهدشد. دادن این وعده از سوی استاندار می‌تواند برای اهالی فرهنگ و هنر استان، دلگرم‌کننده باشد و به شرط تحقق، آینده درخشانی را برای یزد و شهروندان فرهنگ دوست آن رقم بزند.

سلامت معروف شده، زیرا به علت مصرف پنبه به‌عنوان عنصر اولیه بدون پرز در بافت، سلامت بافنده و مصرف‌کننده را به مخاطره نمی‌اندازد. از سوی دیگر نقش و نگارهای ظریف و منحصر به فردی دارد تا آنجا که خانه‌ها و اماکن عمومی میبد با این فرش مفروش شده است.

فاطمی، استاندار یزد در تویییتی از تماس تلفنی با مدیرعامل راه‌آهن کشور برای حل مشکل خرابی قطار یزد تهران خبر داد و از مسافران و مردم استان عذرخواهی کرد. یزدی‌ها به دلیل امور اقتصادی و تحصیلی سفرهای زیادی به تهران دارند این درحالی است که تنها یک رام قطار هرشب به مقصد تهران در استان موجود است و نمی‌تواند پاسخگوی حجم زیاد تقاضا باشد. گذشته از این از آنجا که یزد یکی از قطب‌های درمانی کشور است، جمعیت زیادی هم روزانه و به دلایل درمانی از سراسر کشور به‌ویژه استان‌های شرقی و جنوبی به یزد می‌آیند. ضمن این‌که یزد یعنی مرکز استان، یک شهر ثبت جهانی شده و مقصد بسیاری از گردشگران داخلی و خارجی است و می‌طلبد زیرساخت‌های ریلی آن به‌طور ویژه مورد توجه و رسیدگی قرار گیرد؛ امری که مطالبه جدی مردم و مسافران این استان هم هست.

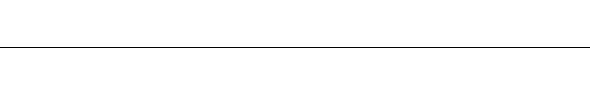

نشست با سرمایه‌گذاران استان باید پروژه‌های جدید تعریف‌شده و صنایع پاک را مستقر کرد و اگر فقط به سمت انتقال صنایع آلاینده به نقاط دیگر استان برویم مشکل را از جایی به جای دیگر منتقل کرده‌ایم. استاندار یزد تأکید می‌کند که جایگزین صنایع آب‌بر و آلاینده می‌تواند مشاغل گردشگری، خدمات و آیتی و امثال اینها باشد و باید برای این مشاغل کارهای ترویجی و تبلیغی و برنامه‌ریزی کرد. نماینده مردم تفت در مجلس هم در این خصوص می‌گوید: سند آمایش باید مبتنی بر ظرفیت‌ها و نیازهای استان باشد که برخی ظرفیت‌ها و نیازهای استان در این سند دیده نشده‌است. به‌طور مثال زیلو و صنایع دستی میبد ثبت جهانی شده اما در این سند طرحی برای گسترش این هنر صنعت دیده‌نشده که باید در این سند وارد شود. سیدجلیل میرمحمدی می‌افزاید: برخی از راهبردهای سند آمایش تکراری بوده و نیاز است با کار کارشناسی روی موارد راهبردی آن به برخی از نکات توجه شود. سند آمایش نیز نباید محدود و محصورکننده باشد به این معنا که اگر خواستیم آموزش عالی را توسعه بدهیم انگي به مازده شود که منطق بر سند آمایش نیست یا اگر ایجاد یک تکنولوژی جدید مدنظر بود، سند آمایش مانع شود.

اثرگذار است. مدیرکل کار آفرینی اداره کار و تعاون یزد می‌گوید، استان نیازمند نیروی انسانی و کارگرانی است که به‌طور ساده و با فعالیت‌های بدنی مشغول کار شوند اما متأسفانه بیکاران یزدی که عمدتاً از قشر تحصیل‌کرده هستند، حاضر به کار به عنوان یک کارگر ساده نیستند. به عنوان مثال در یکی از شهرستان‌های ما با این‌که کشاورزی، شغل اصلی آن منطقه محسوب می‌شود اما در دانشگاه آن ناحیه، علاوه براین‌که رشته‌های غیرمرتبط با بازار آن بخش از استان تدریس می‌شود، رشته‌های مرتبط با کشاورزی نداریم، بنابراین رشته‌هایی تدریس می‌شود که بازار کار چندان‌ی در منطقه ندارند. از دیگر سو در حالی‌که صنایع مستقر در یک منطقه به دنبال نیروی انسانی متخصص برای رشته شغلی خود می‌گردند، فارغ التحصیلان دانشگاهی برای قرار گرفتن در شغل‌های مربوط به رشته تحصیلی خود، مهارت لازم و کافی ندارند. بنابراین به جرأت می‌توان گفت افزایش تحصیل‌کرده‌ها و فارغ التحصیلان دانشگاهی از عوامل افزایش نرخ بیکاری استان است که نیازمند تجدیدنظر در نحوه تدریس، سرفصل‌های ارائه شده و نیز رشته‌های مورد نیاز بازار کار هستیم. به گفته وی درحالی بیکاری افراد دارای تحصیلات عالی که یکی از دلایل آن نداشتن مهارت فارغ التحصیلان دانشگاهی است، چند برابر شده که دانشگاه‌ها همچنان به روند جذب دانشجو ادامه می‌دهند و صف متقاضیان ورود به دانشگاه هم برقرار و طولانی است. شاید زمان آن رسیده که بخش قابل توجهی از تحصیلات پس از دیپلم متوسطه به سمت رشته‌های فنی و مهارت‌آموزی سوق پیدا کنند. آیت‌اللهی تصریح می‌کند، استقرار صنایع منبع پایه به جای شرکت‌های دانش بنیان در استان، خود مزید علنی بر افزایش بیکاری به‌ویژه در بین فارغ التحصیلان دانشگاهی است.

دستی شهرستان میبد استان یزد است و این شهرستان در آذر۹۷ برای همین هنرش در شورای جهانی صنایع دستی به ثبت رسید و میبد عنوان شهر جهانی زیلو را از آن خود کرد. زیلو از زمان‌های کهن مسورد علاقه و مصرف میبیدی‌ها بوده، چراکه هم دستباف بوده و هم سازگار با محیط زیست است تا آنجا که به فرش

با این قطارهای خراب و فرسوده به شهر جهانی نمی‌رسیم یزد در قلب ایران است؛ در مسیر مواصلاتی شرق به غرب و شمال به جنوب. همین مهم بهترین بهانه است برای این‌که زیرساخت‌های راه و حمل‌ونقل در این استان مورد توجه قرار گرفته و توسعه یابد. اتفاقاً این زیرساخت‌ها کم‌وبیش در استان فراهم است و یزد هم مسیر ریلی و جاده‌ای دارد و هم باند پرواز. در میان این سه روش تردد، بیشتر مردم ترجیح می‌دهند از مسیر ریلی یعنی قطار برای ترددهای بین‌شهری خود استفاده کنند که هم نسبت به مسیرهای جاده‌ای ایمن‌تر است و هم نسبت به سفرهای هوایی قیمت مناسب‌تری دارد. در این حوزه یعنی مسیر پرطرفدار ریلی اما نواقص زیادی وجود دارد. اول این‌که مقصد سفرهای ریلی استان در حال حاضر فقط شهرهای مشهد و تهران است که قطار مشهد به‌صورت یک روز درمیان و قطار تهران هر شب مسافران را به مقصد می‌رساند. گرانی و کمبود بلیت و تأخیر

تدوین سند آمایش نقش مهمی در توسعه هر کشوری دارد و می‌تواند یک نقشه‌راه مناسب برای توسعه هر منطقه باشد. درواقع سندآمایش برحسب ظرفیت‌ها و پتانسیل هر منطقه تهیه و اجرا می‌شود که می‌توان برحسب این ظرفیت‌ها، زیرساخت‌های توسعه را در هر استانی پایه‌ریزی کرد. ساده‌تر این‌که اگر هر منطقه و استان کشورمان سند آمایش سرزمین داشت اکنون با این همه مشکلات بزرگ و کوچک دست به گریبان نبودیم. به‌طور مثال صنایع آب، کنار سواحل و در استان‌های ساحلی مستقر می‌شدند نه در استان کویری یزد و... .

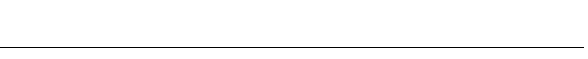
سند آمایش ملی و استانی یزد هم اواخر سال ۹۹ در دولت قبلی تهیه شد و به‌تصویب رسید و درحال‌حاضر این سند با برخی از اصلاحات روبرو شده و نواقصی دارد که باید در دولت فعلی برطرف شود. یک از موارد مهمی که در تدوین سندآمایش باید موردتوجه قرار گیرد جانمایی صنایع است. در سال‌های گذشته در استان در برخی از شهرستان‌ها بارگذاری بیش ازحد صنایع در یک منطقه باعث شده مشکلات زیادی برای مردم به‌وجود آید. ضمن این‌که آلودگی آب و خاک و تخریب محیط‌زیست

تحصیل‌کرده‌های بیکار اما سخت پسند استان یزد هم مثل بقیه نقاط کشور با مشکل جمعیت بیکار و نبود شغل درگیر است. چالش اصلی در حوزه بیکاری این استان اما وجود ۱۰۰۰ جوان فارغ التحصیل آماده ورود به بازار کار است که جست و جویشان به نتیجه‌ای نمی‌رسد و البته تن به هر کاری هم نمی‌دهند. نرخ بیکاری در یزد تقریباً همیشه چند درصدی از متوسط کشوری بالاتر و طی سال‌های اخیر رویه افزایش بوده است. طبق آخرین سرشماری در سال۹۵ جمعیت استان یک میلیون و ۱۲۸هزار و ۵۳۳ نفر است که ۳۸۷ هزار و ۲۴۱ نفر از این تعداد را جمعیت فعال تشکیل می‌دهد. از این میزان جمعیت شاغل ۳۳۳ هزار و ۶۲۸ نفر و جمعیت بیکار استان ۵۵ هزار و ۶۱۳ نفر است. این آمار را فریبا آیت اللهی، مدیرکل کار آفرینی اداره کار و تعاون استان به ما می‌دهد و درخصوص بیکاری فارغ التحصیلان و افراد تحصیل‌کرده، می‌گوید: از تعداد ۴۳ هزار و ۱۷۳ بیکار برآورد شده در استان در سال ۹۹ حدود ۴۰درصد را فارغ التحصیلان دانشگاهی تشکیل می‌دهند. به عبارتی چالش اصلی در حوزه بیکاری، وجود ۱۰۰۰ جوان فارغ التحصیل آماده ورود به بازار کار است اما به‌دلیل بالا بودن میزان تقاضای کار، بسیاری از آنها بیکاری‌های طولانی‌مدت را تجربه می‌کنند. آیت اللهی می‌افزاید: در بازار کار برخی به دلیل داشتن تخصص و مهارت‌های ویژه، فوری جذب بازار کار می‌شوند ولی عده‌ای به دلایل گوناگون ازجمله نداشتن مهارت‌های لازم با توجه به شرایط و نیاز بازار کار آمادگی ورود به بازار کار ندارند و به‌دلیل بالا بودن میزان تقاضای کار، بیکاری آنها طولانی‌مدت می‌شود. بررسی‌های کارشناسان بازار کار حاکی از این است که دلایل متعددی در بحرانی شدن این موضوع

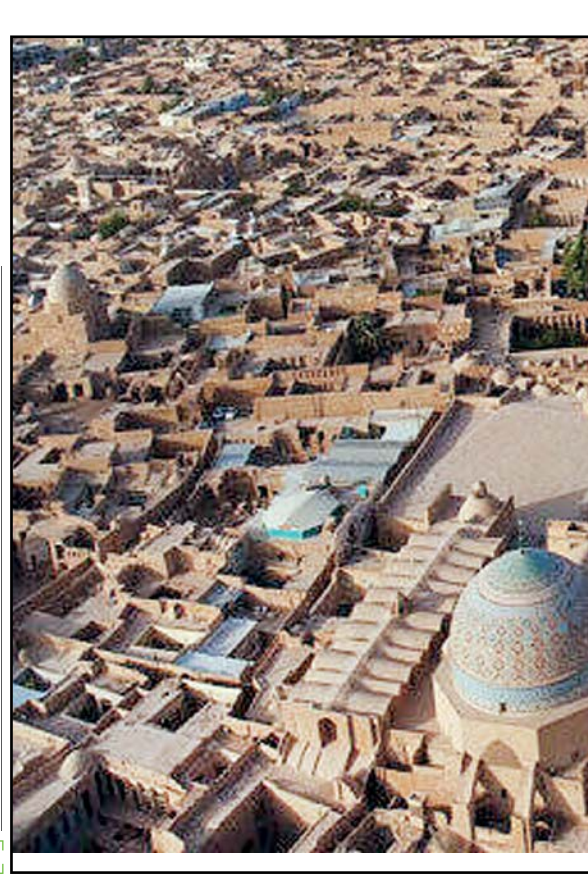
زیلوهای ساده و زیبایی که میبد را جهانی کرد

بافته‌ها مثل زیلو بافی، گیوه بافی، زری بافی، ترمه بافی،قالیبافی و زیلوبافی بخش مهم صنایع دستی استان یزد هستند. در این میان اما یزد به زیلوبیش شهره است. همان مفروشی که حسینیّه امام خمینی(ره) هم با نوع آبی رنگ آن مفروش شده و رهبر معظم انقلاب چند بار بر توسعه آن تأکید کردند. زیلو مهم‌ترین صنایع

ت‌های پرآب و مساجد و مناره‌هایی که ریخی را عطر آگین کرده است

های باستانی

مساجد جامع شهرهای این دیار در هوای پیچید، سرمست شد. یزد هنوز همان یزد تاریخی است با همان حس و حال دوست داشتنی، با این تفاوت که تغییر برخی خصلت‌ها و اجرای برخی تصمیمات نادرست در مسیر توسعه استان طی دهه‌های گذشته، حال آن را روبرو به خرابی برده، منابع آبی‌اش را به شدت کاهش داده و بحرانی کرده و هوایش را آلوده. جای صنایع آب‌بر فولاد، کاشی و... در یزد زیبا و تاریخی نیست، حتی جای مزارع گسترده و بی‌انته‌ا. یزد حالا می‌تواند به داشته مهم دیگر خود در عصر حاضر تکیه کند به صنعت گردشگری و داشته‌ها و جاذبه‌های تاریخی و طبیعی‌اش، داشته‌هایی که می‌تواند منهای صنایع آب‌بر و مزارع و باغات، زمینه توسعه و اشتغال و درآمدزایی هنگفت را برای این سرزمین به ارمغان بیاورد. به نظر می‌رسد وقت آن رسیده‌تا دیر نشده مسؤولان کشوری و استانی با تهیه، تدوین و اجرای سند آمایش سرزمین، مسیر توسعه این استان را تغییر داده و آن را از سقوط در دره بحران و نیستی نجات دهند.

سایر استان‌های کشور و همچنین خارج از کشور است و ارزش این محصولات صادراتی بالغ‌بر ۹۰۰میلیون دلار در سال برآورد می‌شود. در هر روی اگرچه ممکن است مسؤولان، این حجم از تولید و صادرات و درآمدزایی از بخش کشاورزی را یک امتیاز برای این استان حساب کنند اما به نظر می‌رسد با توجه به گرم و خشک بودن اقلیم استان یزد از یک سو و تداوم خشکسالی در کشور از دیگر سو که این دو عامل استان را به سمت بحران بی‌آبی و پدیده خطرناک فرونشست زمین سوق می‌دهند، درخصوص فعالیت در حوزه کشاورزی تجدیدنظر شود. به این ترتیب که اولاً سطوح زیرکشت محصولات باغی و زراعی تا حد امکان کم شده و مشاغل جایگزین (گردشگری و تولید صنایع دستی و بومی) برای کشاورزان و باغداران و جوامع محل تعریف شود. ثانیاً محصولات کم‌آب‌بر، کشت و تولید شوند و ثالثاً کشت گلخانه‌ای و آبیاری نوین جایگزین روش‌های قبلی کشت و آبیاری شود. مرمت و احیای قنات‌ها هم راهکار دیگری است که می‌تواند در دستورکار مسؤولان قرار گیرد. کم‌این‌که

وزیر جهادکشورزی نیز در سفر اخیر هیات دولت به استان یزد گفته با توجه به اقلیم خشک و کم‌آبی استان یزد در مصوبات سفر، تقویت عملیات آبخیزداری، مرمت قنات و مقابله با بیابان‌زایی در استان مورد توجه قرار گرفته است. تقویت سامانه‌های آبیاری نوین، توسعه گلخانه‌ها، نوسازی باغ‌ها، استفاده از گونه‌های پربازده دامی، توسعه آبی‌پروری گلخانه‌ای، پرورش شتر، گیاهان دارویی، توجه به گردشگری کشاورزی و تکمیل زنجیره ارزش نیز از مصوبات سفر به استان یزد است.

نادرکننده اقلامی همچون مش، زیره سبز، زعفران، زور، شیرخام و تخم‌مرغ به